

KAPACITETI OTPORNOSTI GRADA ZAGREBA: JAKE I SLABE STRANE

Nakon održanih gradskih laboratorijskih radova u prvom ciklusu, prepoznali smo sljedeće jake i slabe strane kada je riječ o kapacitetima otpornosti grada Zagreba (Tablica 2).

Tablica 2. Sažetak kapaciteta otpornosti grada Zagreba – jake i slabe strane

PODRUČJE KAPACITETA OTPORNOSTI	JAKE STRANE	SLABE STRANE
I. SUSTAV UPRAVLJANJA KRIZAMA U ZAJEDNICI	<ul style="list-style-type: none"> • Strateški okvir i sustavno praćenje rizika • Razvijanje koncepta urbane sigurnosti • Brza i učinkovita mobilizacija nadležnih službi • Izrazito veliki potencijal u ljudima koji su bili na "prvoj crti" (heroji aktualnih kriza) 	<ul style="list-style-type: none"> • Izostanak integriranog pristupa u proučavanju zajedničkog efekta više različitih rizika (umjesto dosadašnjeg modela silosa) • Osim prve mobilizacije, nema sustavnog upravljanja krizom koja uključuje diverzificirane scenarije, evaluaciju mjera i preveniranje da mjere postanu izvori novih rizika
II. IZGRADNJA VIZIJE RAZVOJA ZAJEDNICE TIJEKOM I NAKON KRIZA TE ODRŽAVANJE POZITIVNOG DUHA ZAJEDNICE	<ul style="list-style-type: none"> • Brzo prepoznata potreba da se govori i brine za mentalno zdravlje stanovnika • Velika razina solidarnosti, dublje razumijevanje prema određenim ranjivim društvenim skupinama koje se uključuju kao pomagači (npr. migranti i izbjeglice) 	<ul style="list-style-type: none"> • Nakon inicijalno uložene energije u "preživljavanje", potpuni izostanak vizije razvoja grada u budućnosti i komuniciranje te vizije sa stanovnicima • Nedostatak usmjerenosti na budućnost • Potencijalna stigmatizacija grada kao grada kojemu se dogodila katastrofa
III. UPRAVLJANJE I LJUDSKI RESURSI U DOBA KRIZA	<ul style="list-style-type: none"> • Nošenje s krizom omogućili su brzo mobilizirani i požrtvovni stručnjaci u brojnim službama • Kompetentni pojedinci za kompleksne i rizične akcije spašavanja 	<ul style="list-style-type: none"> • Nedostatak znanja i vještina za rad i djelovanje u krizama kod stručnjaka općih profila, kao i upravljanju javnim sustavima u vrijeme kriza • Izostanak posebnog kriznog budžeta ustanovama, nedostatno ulaganje u djelatnike (supervizija, organizacija, edukacija) • Nepostojanje sustava koordinacije i planske aktivacije volontera, studenata i paraprofesionalaca u krizama
IV. DOSTUPNOST JAVNIH SLUŽBI I USLUGA ZA GRAĐANE TIJEKOM KRIZA	<ul style="list-style-type: none"> • Brza prilagodba pojedinih institucija na snalaženje i novi pristup u radu uz otvorenost prema 	<ul style="list-style-type: none"> • Izostanak sustavnog praćenja potreba i istraživanja o potrebama korisnika

	<p>inovacijama</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ranije uspostavljena suradnja s civilnim društvom • Solidarnost Grada Zagreba i podrška građanima s područja Sisačko-moslavačke i Karlovačke županije nakon potresa 	<ul style="list-style-type: none"> • Pretvaranje ustanova rezidencijalnog smještaja u gotovo potpuno zatvorene ustanove • Individualno, ne-sustavno odgovaranje na potrebe korisnika
V. KRIZE I RANJIVE SKUPINE	<p>Pojava važnih građanskih zagovaračkih inicijativa i civilno društvo kao izvor podrške ranjivim skupinama</p> <p>Pojava različitih istraživanja o učincima krize na dobrobit ranjivih skupina</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ozbiljno su narušena teško stećena prava osoba s invaliditetom, djece i mlađih te starijih osoba • Dolazi do ugrožavanja pa i napuštanja suvremenih koncepata, poput deinstitucionalizacije, aktivnog starenja, razumne prilagodbe, života u zajednici • Izostanak formalne podrške te izostanak međusektorske i multidisciplinarne suradnje među sektorima • Ugroženost mentalnog zdravlja kao novi rizik i izvor ranjivosti bez adekvatnih sustava podrške • Niska participativnost ranjivih skupina u donošenju odluka
VI. KOMUNIKACIJA I ODNOSI U ZAJEDNICI TIJEKOM KRIZA	<ul style="list-style-type: none"> • Odnose u početnim fazama obilježava visoka razina solidarnosti • Situacijska suradnja među javnim službama • Mobilizacija građana putem društvenih mreža i građanske inicijative 	<ul style="list-style-type: none"> • Neprimjereno komuniciranje u krizi (zbunjujuće, nekonistentno, jednodimenzionalno) • Komuniciranje nema adekvatan doseg do građana koji se po različitim osnovama nalaze u ranjivom položaju • Nema usmjerenih napora prema medijaciji sukoba u zajednici • Pojava nepovjerenja u institucije • Doživljaj produbljivanja nejednakosti i kršenja ljudskih prava • Izostanak centralne točke za građane u zajednici • Izostanak sustavne međusektorske suradnje • Digitalne nejednakosti i

		<p>niska razina medijske pismenosti građana</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pojava lažnih vijesti
VII. TEHNOLOŠKA i INOVATIVNA RJEŠENJA ZA SUOČAVANJE S KRIZAMA	<ul style="list-style-type: none"> • Tehnološke inovacije koje omogućavaju praćenje rizika • Znanje i ekspertiza u akademskoj zajednici • Razvoj inovativne i sofisticirane tehnologije • Sve intenzivnije digitalne mogućnosti koje se integriraju u rad službi 	<ul style="list-style-type: none"> • Nedostatno korištenje podataka i tehnoloških mogućnosti u politikama suzbijanja rizika • Nedostatno uključivanje građana i nedostatna suradnja znanstvene i šire zajednice u prikupljanju podataka za praćenje rizika
VIII. FINANSIJSKA PISMENOST I UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RESURSIMA KAO DOPRINOS RAZVOJU OTPORNOSTI GRADA	<ul style="list-style-type: none"> • Podrška organizacija civilnog društva u uključivanju ranjivih skupina na tržište rada 	<ul style="list-style-type: none"> • Niska finansijska pismenost građana • Novo siromaštvo i novi ekonomski rizici (siromaštvo zaposlenih, djeće siromaštvo, energetsko siromaštvo) • Nedostatak protucikličkog ponašanja društva i građana
IX. RAZVOJ SOCIJALNOG KAPITALA KAO TEMELJ JAČANJA OTPORNOSTI	<ul style="list-style-type: none"> • Potencijal civilnog društva, volonteri i solidarnost među građanima 	<ul style="list-style-type: none"> • Smanjenje socijalnog kapitala za mlade • Povećanje izazova za obitelji • Izostanak podrške obiteljima u zajednici • Nedostatna koordinacija i sustav uključivanja volontera
X. PRIRODNI RESURSI U FUNKCIJI JAČANJA OTPORNOSTI GRADA NA KRIZNE DOGAĐAJE	<ul style="list-style-type: none"> • Zagreb raspolaze značajnim prirodnim resursima i šumskim bogatstvom • Sustav urbanih vrtova 	<ul style="list-style-type: none"> • Nedostatna pristupačnost urbanih zelenih površina ranjivim društvenim skupinama • Nedostatna edukacija i motivacija građana za proizvodnju hrane u kontekstu suvremenih izazova